

XXII. OLOMOUCKÉ HEMATOLOGICKÉ DNY S MEZINÁRODNÍ ÚČASTÍ

Vít Procházka

Hemato-onkologická klinika, FN Olomouc

Ve dnech 28.–30. 5. 2008 se v prostorech Regionálního centra Olomouc konaly tradiční mezinárodní Olomoucké hematologické dny (OHD). Integrovaný přístup v péči o hematologicky nemocné dokládá skutečnost, že současně s OHD se konaly XII. konference ošetrovatelských profesí v hematologii a XI. konference zdravotních laborantů v hematologii. Významný pokrok na poli výzkumu molekulárních mechanismů poruch krvetvorby a hematologických malignit si letos vyžádal i novou sekci: 1st Symposium on Advances in Molecular Hematology. Z prestižních zahraničních pracovišť přijali pozvání například Dr. R. Kralovics (Vídeň), Dr. S. Mustjoki a Dr. K. Porkka (Finsko), prof. I. Wlodarska (Belgie), Dr. P. Murray (Velká Británie) a prof. J. T. Prchal (USA).

Onkologie, 2008; 2(3): 198

Pořadatelé z Hemato-onkologické kliniky Fakultní nemocnice Olomouc uvítali 710 účastníků, přijato bylo 120 ústních sdělení a 70 posterů. Program komplexně pokrýval onkologickou hematologii, transfuziologii, koagulační problematiku i problematiku podpůrné péče v hematologii.

Dominantou letošních OHD bylo Symposium on Advances in Molecular Hematology: výsledky své práce na renomovaných zahraničních pracovištích prezentovali mladí čeští a slovenští molekulární biologové. Nosným sdělením první části symposia bylo vystoupení Dr. R. Jägera se sdělením Heterogeneity of Myeloproliferative Disorders: Genetic Basis, Clonal Complexity and Implications for Therapy. Sekce „*Myeloid Malignancies*“ byla věnována pokroku ve studiu molekulárních mechanismů zapojených do etiopatogeneze a terapie nádorových onemocnění myeloidní krevní řady. Tento blok probíhal za účasti Dr. R. Kralovicsa z Vídně, který významně přispěl k pochopení patofyziologie myeloproliferativních onemocnění, když v roce 2005 se spolu pracovníky publikoval v časopise *New England Journal of Medicine* studii o přítomnosti mutace v tzv. Janusové tyrozinové kináze. Dvě sdělení z jeho laboratoře přinesly nejnovější výsledky, týkající se hodnocení přímého podílu této mutace na iniciaci a progresi myeloproliferativních chorob. V tomto bloku zazněla i přednáška Dr. S. Mustjoki z Finska, jejíž abstrakt byl ohodnocen jako nejlepší abstrakt XXII. OHD. Přednáška se věnovala aktuální otázce hodnocení dosud neprozkoumaných imunitních účinků nových inhibitorů tyrozinových kináz používaných k léčbě myeloidních malignit.

Druhý blok „*Lymphoid Malignancies*“ se zabýval lymfoidními nádory. Diskutována byla především role nedávno popsaných tzv. microRNA v patogenezi těchto nemocí ale i nové terapeutické možnosti využívající *in vitro* připravené tumor-reaktivní T lymfocyty. Většina sdělení byla výsledkem mezinárodní spolupráce českých pracovišť se zahraničními laboratořemi v Belgii (Mgr. Katrincáková z HOK

FN Olomouc), Velké Británii (Mgr. Hěžová z Ústavu patologie LF UP) a USA (přednáška reprezentující výzkumný program mnohočetného myelomu v Brně a přednášky doktorandů Ústavu patologické fyziologie 1. LF UK Praha).

Třetí blok „*Stem Cells*“ se zabýval molekulární biologii hematopoetických a embryonálních kmenových buněk. Příspěvky se věnovaly především studiu signálních drah regulujících proliferaci, přežití a diferenciaci kmenových buněk. V této sekci byly prezentovány i rozdíly ve vlastnostech a signálních drahách u lidských a myších embryonálních kmenových buněk (doc. Hampl, Biologický ústav LF MU Brno a Mgr. Koledová, Ústav biologie LF UP).

Slavnostní *Wiedermannova přednáška* na počest zakladatele olomoucké hematologické školy byla přednesena prof. Josefem Prchalem (Salt Lake City – USA), který komplexně shrnul homeostázu železa v organismu, konkrétně úlohu „ferrostatu“ hepcidinu a transportního proteinu DMT1 a zabýval se otázkou, zda tyto nové poznatky mají dopad na běžnou klinickou praxi.

V sekci Varia bylo klinicky nejpřínosnější sdělení „Použití rituximabu v terapii refrakterní autoimunní trombocytopenie“ – autoři (Dr. Hluší, Olomouc) prezentovali zkušenosti s podáním rituximabu u 15 pacientů s dosažením léčebné odezvy u 10/15 refrakterních nemocných. V sekci Mnohočetný myelom (MM) přinesly nový pohled na interpretaci sdělení zabývající se cytogenetikou MM (J. Balcárková, Olomouc; R. Zaoralová, Brno) – zvláště pak schopnosti moderních léků (Thalidomid, Velcade) překonat nepříznivé cytogenetické změny. Bylo nově zjištěno, že Velcade na rozdíl od Thalidomidu překonává i negativní prognostický vliv nadbytečných kopií 1q21. V sekci Akutní leukemie/MDS byly prof. Starým prezentovány výsledky velké mezinárodní studie (473 nemocných dětí) AML-BFM 98. Data prokázala zvýšení počtu kompletních remisí na 88 % a zlepšení 5letého celkového přežití na 62 % ve srovnání se staršími protokoly. V „transplantační“ sekci byla

intenzivně diskutována problematika alogenních transplantací nemocných s AML. Optimistické závěry demonstroval dr. M. Karas (Plzeň) na souboru nemocných transplantovaných po přípravě s redukovanou intenzitou mimo kompletní remisi s celkovým přežitím ve 3 letech 45 %. Podobné výsledky byly referovány dr. P. Jindrou (Plzeň) u starších nemocných s rizikovou AML, a to i u transplantací s částečně neshodným dárce (celkové 3leté přežití 38 resp. 49 %). Přednášky v lymfomových sekcích potvrdily přínos pozitronové emisní tomografie (PET/CT) pro stážovací proces u dětských nemocných (dr. Kabičková, Praha) i dospělých pacientů (dr. Papajík, Olomouc). PET/CT se tak stává i v České republice široce akceptovaným standardem stážovacího vyšetření. Široce diskutovány byly nové prognostické faktory ne Hodgkinových lymfomů a jejich platnost v éře imunochemoterapie. Byl potvrzen vliv dosažení molekulární remise na přežití nemocných s folikulárním lymfomem (dr. Procházka, Olomouc), komplexní pohled na konvenční prognostické faktory u nemocných s difúzním velkobuněčným lymfomem nabídla dr. Kubová (Olomouc). V souboru 290 nemocných potvrdila např. vliv hodnoty thymidinkinázy a beta-2-mikroglobulinu na celkové přežití u nemocných léčených v éře rituximabu.

Abstrakta všech prací z OHD jsou k dispozici on-line na webu www.olhemdny.cz. Kvalita letošních OHD byla již počtvrté garantována certifikátem programu celoživotního kontinuálního vzdělávání lékařů (CME) Evropské hematologické asociace.

XXIII. olomoucké hematologické dny se budou konat 24.–27. 6. 2009.

MUDr. Vít Procházka

Hemato-onkologická klinika, FN Olomouc
I. P. Pavlova 6, 775 20 Olomouc
e-mail: vit.prochazka@fnol.cz